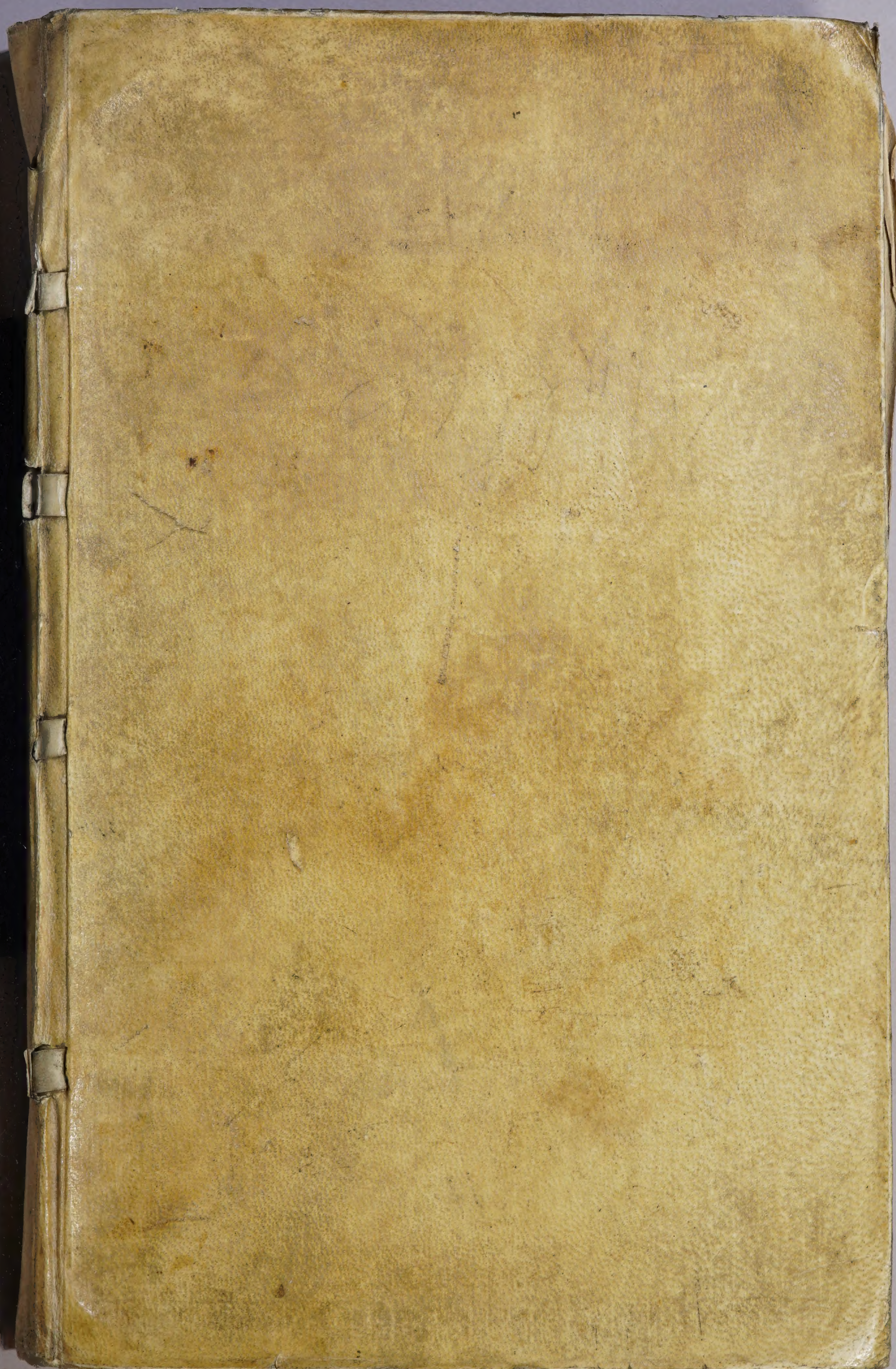

GAUDEO

·8553-

10. 11

INSTRUCTIE

Voor de Schippers en Opperhoofden van de

OOST-INDISCHE COMPAGNIES

Uitgaande ende Thuyskomende Schepen, om de zelve wel te bezorgen, en voor alle Leckagie te preserveeren.

Dienende voor de Scheeps-doose.

Te AMSTELDAM,

By ADRIAAN WOR, en de Erve G. ONDER DE LINDEN, Drukkers van d'Ed. Ed. Heeren Bewindhebberen van de Oost-Indische Compagnie. *Met Privilegie.*

INSTRUCTIE

Voor de Schippers en Opperhoofden van de Oost-Indische Compagnies Uytgaande ende Thuyskomende Schepen, om dezelve wel te bezorgen, en voor alle Leckagie te preserveeren.

I.

DE Schippers en de Opperhoofden met Compagnies Schepen na de Indiën varende, werden by dezen gelast, nauwkeurig agt te geven op de Schepen haar toebetrouwt, omme de gebreken die zig daar aan mogen komen op te doen, te ontdekken; en die aan den Gouverneur Generaal ende de Raden van Indiën, den Gouverneur en Raad op Ceylon, item die van de Caab, op hun arrivement aldaar, mitsgaders aan de Respective Meesters Scheeps-Timmerlieden, daar zy Lieden zullen mogen komen, in Geschrifte te vertoonen, en over te leveren.

II.

De zelve zullen wel hebben zorge te dragen, dat de medevarende Scheeps-Timmerlieden niet werden gebruykt tot het vermaaken van des Schippers Kamer, de Hutten, of Iets, 't geene alleen tot meerder Cieraadt of particulier gemak, 't zy in de Kajuyt, op het Halfdek, of elders soude mogen komen te dienen; maar zullen de voorschreeve Timmerlieden alleen werden geëmployeert tot het Onderhouden en Calfaten der Schepen, het welk dagelyks sal moeten geschieden, het weêr zulks toelatende, waar toe de Opperhoofden haare Timmerlieden wel strictelyk sullen hebben te houden.

III.

Wanneer de zelve op eenige plaatsen in de Indiën zullen aangekomen zyn, zullen zy ten tyde van de ontlossinge harer Schepen, naauwkeurige Visitatie hebben te doen. On-

Ontrent de Leckagie der Scheeps-ruymen , zoo die zig op de reys reeds hebben opgedaan , als die zig verder in het opruymen der Schepen mogten komen te ontdekken , en zulks ten principaale tusschen deks aan den vuylen Bras, de Combuys , Bottelerie , de Vissinge aan de Groote Mast, aan de Knegten , als mede de naden aan Boord en van Boord &c.

I V.

De Schepen leggende op de Reede van Batavia , na de eene of andere Kust van Indiën of na het Vaderlant werdende aangelegt, zullen der zelver Officieren hebben zorge te dragen , dat haar onderhebbende bodem, zoo van buyten als van binnen van alle losse goederen, dewelke zouden konnen hinderlyk zyn, zoo voor 't gesigt om de Leckagie te ontdekken, als voor de Scheeps-Timmerlieden om daar tegens behoorlyk naar eys van zaken te voorzien , gezuyvert werden.

V.

De zelve zullen wel hebben toe te zien , dat de Waterloozingen , die van tusschen deks in 't ruym zyn loopen , ter Bataviase Reede, behoorlyk werden voorzien, ook dat de roosters voor de zelve in staat zyn om onderstalligheyt voor te komen ; als mede of de Scheeps-ruymen , en het water-gat behoorlyk gebraauwt of gecalfaatert zyn en zullen de vullingen van voor tot agteren werden opgenomen , om de lugt-gaten naauwkeurig te konnen visiteeren , en schoon maken , voor en al eer dat de afmattinge der Scheeps-ruymen zal mogen werden gedaan ; ook zal het schot , het welk het water-gat van 't ruym separeert , ordentelyk moeten werden voorzien, ten eynde de goederen en Koopmanschappen , welke daar tegen aan leggen door het innemen der Water-vaten , of opvullen der zelven (by welke gelegenheyt het water gemeenlyk is afloopende) in het minste niet en werde beschadigt. Sulke voorsorge sal soo wel aan de Caab en andere plaatsen, (daar men gewoon is water in te nemen) geschieden, als op de Reede van Batavia.

V I.

Voorts sullen de selven hebben te letten , dat alvoorens de Goederen werden ingescheept, het geheele dek behoorlyk als zyn gebraauwt of gecalfaat, en sterk gewatert, op dat

soo

ſoo wanneer nog eenige Lekkagie mogten gevonden werden, het ſelve by tyts ſouden werden konnen voorſien.

V I I.

By het laden der Scheeps-ruymen op Batavia of elders in India, ſal werden in agt genomen dat onder de Combuys, Bottelerie af-en-aan de Groote Maſt werde geſtuwt de minſt waardige goederen, om dat daar ter plaatſe doorgaans de zwaarſte Lekkagie valt en de meeſte goederen beſchadigt bevonden worden.

V I I I.

De Maſten en Knegten ſullen geduurende de Reyſe dagelyks werden geviſiteert of de zelve wel van Clampen en Broekings zyn voorſien, te gelyk ook of de naden niet zyn opgehaalt, of de broeken verſcheurt, alles om Lekkagie voor te komen.

I X.

Ook ſullen de ſelve voor al wel hebben ſorge te dragen, dat geen hout voor de Kok, door hem zelf of door zyn Maat, of iemant wie hy zoude mogen weſen, tuſſchen deks werden gekloofd, ſullende het ſelve alleen moeten geſchieden op het bovenſte dek af-en-aan het groot Luyk, op een boey, of block. Als mede dat geen water aan de Combuys of Bottelerie zal mogen werden uytgegoten, het welk by behoorlyke Atteſtatie zal moeten blyken alzoo geſchiet te zyn.

X.

In 't Land varende zullen de zelve alle precautie hebben te nemen, dat geen Koper-kisjes of andere Hout-waren, veel min Brandhout, daar eenige witte mieren in bevonden werden, aan Boord te laten komen.

X I.

Aan de Caab gekomen zynde, werden de zelve Opperhoofden by dezen wel ernſtelyk gelaſt ende bevolen, dat zy door hare medevarende Timmerlieden, ende zoo vele, als daar van het Land gemiſt konnen werden, hare onderhebbende Schepen weder op nieuw te laten calfaten of braauwen, de naden zoo ver het Canon bereykt, de Waterborden, die door de werking der Schepen werden ontſet, zoo aan Boord als van Boord, op het nauwkeurigſte te betaſten, zoo veel eenigzins mogelyk is.

XII.

Geduurende de Reyze, als mede in 't leggen op de Reede, zullen de zelve den Conſtapel ernſtig aanbevelen, en zelve mede naauwkeurig toezigt nemen, dat zoo wanneer eenige ſalvos ofte zeyn ſchoten moeten werden gedaan, telkens voor die tyt het Kanon in loſſe talien werden geſtelt, op dat het zelve zoude konnen te rug ſpringen, alzoo zulks dienen kan tot preſervatie van het Schip, dewyl door het tegendeel de Schepen verzwakt ende Lekkagie veroorzaakt wort; over zulks dezelve Opperhoofden werden gelaſt deze order ſtiptelyk na te komen, of dat by nalatigheit van dien, zoo wel door haar als door den Conſtapel, behoorlyke verantwoordinge zal moeten werden gedaan.

XIII.

Eyndelyk zullen de zelve zoo veel mogelyk is, alle precautien gebruyken, tot het weeren van eenige Lekkagie in haar onderhebbende Schepen, en by aldien door verzuym van 't gene voornoemt is de Compagnie eenige ſchade aan derzelver ingelade Goederen of Koopmanſchappen mogt komen te lyden, zullen dezelve gehouden zyn zoodanige ſchade te vergoeden, en daar voor op hunne Reekeninge belaſt werden; zullende alleen tot haar decharge konnen dienen, het proteſt tegen de Meeſters Scheeps-Timmerlieden, der zelver Meeſters-Knegts, en Javanen, welke de behoorlyke Calfatering en Reparatie zullen geweygert hebben te doen; als mede de klagten aan den Gouverneur Generaal en Raaden, en de reſpective Gouverneurs of Commandeurs behoorlyk gedaan.

Aldus gedaan, gereſolveert, en gearreſteert, ter Vergaderinge van de Seventiene, binnen Middelburg in Zeeland, den 13den. Auguſtus 1728.

My preſent

A. WESTERVEEN.

INSTRUCTIE

Voor de Basen der Scheeps-Timmerlieden, Meester-Knegts, en Javanen op Batavia, Onrust, en Ceylon, om de

OOST-INDISCHE COMPAGNIES SCHEPEN

Wel te bezorgen.

TE AMSTELDAM,

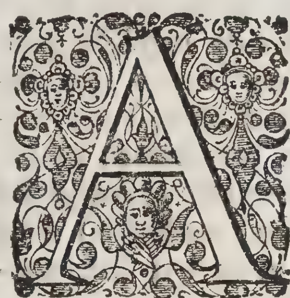
By ADRIAAN WOR, en de Erve G. ONDER DE LINDEN, Drukkers van d'Ed. Ed. Heeren Bewindhebberen van de Oost-Indische Compagnie.

Met Privilegie.

INSTRUCTIE

Voor de Bazen der Scheeps-Timmer-lieden, Meester-knegts, en Javanen op Batavia, Onrust, en Ceylon, om de Compagnies Schepen wel te bezorgen.

I.

Lzoo in de Jaarlykse t'huys-komende Retour-Schepen veele Leckagien werden ontwaart, en daar door groote schade aan de Goederen en Koopmanschappen daar in Geladen, werden toegebragt, zoo hebben wy, om zulks zoo veel doenlyk is, voor te komen, goetgevonden en geresolveert, alle Meesters Scheeps-Timmerlieden, der selver Meester-Knegts, of Javanen, 't zy op Batavia, Onrust, Ceylon, of elders in de Indiën, by deezen te ordonneeren ende te gelasten, de Schepen van de Compagnie wel in agt te nemen en gade te slaan, de gebreeken en Leckagien die zig in de zelve zoude mogen komen op te doen, te examineeren, en behoorlyk te repareeren; en wel in alle nauwkeurigheit te werk te gaan in het betasten der naden, op dat die behoorlyk werden gebraauwt, en genoegzaam werk daar in geslagen, alzoo men door ondervindinge leert, dat die somwyle door de schielyke aftimmeringe niet meer dan vier of vyf voeten zyn gebraauwt, daar nogtans de naden in tegendeel wel 8 a 9 voeten zyn met pik gestreken, 't geen ook veeltyts d'oorzaak is van zwaare en notable Leckagies.

II.

De zelve zullen in de Scheeps-ruymen de Vullingen van voor tot agter hebben op te breken, en behoorlyk te laten schoonmaken, om zoo veel doenlyk is alle onderstalligheyt voor te komen, gelyk ook de Water-loozing die van tusschen

ſchen deks in 't ruym by de wegeringe is inloopende na te zien, en met rooſter-werk te bezorgen, voorts het geheele ruym te braauwen, zoo als de ordre dat vereyſt.

III.

De Kokers, die in ſommige Schepen om de Groote Maſt, in de ruymen gemaakt zyn, zullen de zelve niet vermogen weg te breken, maar in tegendeel, in welke Schepen die nog niet gevonden werden op de ſecuurſte wyze daar in maken, om voor te komen dat de ingelade goederen door het arbeyden der Schepen en Maſten niet beſchadigt en werden, dewyl wy zoodanige Kokers verre prefereeren boven de manier om de Maſten met matten te bekleeden, en voort met Sappanhout te bezetten, dewyl by verlies van Maſt of ander toeval (dat God verhoede) door deeze Methode de Maſt of Stomp daar in en uyt kan werden gezet, zonder de lading aan te roeren.

IV.

Belangende 't Water-gat, het zelve zal mede moeten werden opgebroken en behoorlyk gebraauwt, de Waterloozing naauwkeurig geviſiteert, en de Vulling-gaten ſchoon gemaakt na behooren, 't ſchot van dito Water-gat behoorlyk voorzien, op dat de daar tegen aanleggende goederen niet beſchadigt werden.

V.

Het Kabelgat tuſſchen deks ſal meede werden leedig gemaakt, op dat het gantſche dek behoorlyk kan werden gebraauwt, en gewaatert, om alle onheyl van Leckagie voor te komen.

VI.

Voorts zullen de zelve wel zorge hebben te dragen, dat alvoorens de ladinge wert ingeſcheept, het geheele dek, zoo onder als boven behoorlyk zal zyn gebraauwt en gewaatert,

tert, op dat zoo daar eenige Leckagie mogt bevonden werden, men bytyts de zelve zoude konnen verhelpen, de Masten en Knegts met klampen wel voorzien, als ook den vuylen bras met dubbelde voeringe; de lysten voor de Combuys en de Botttelerye moeten voor al nagezien en opgenomen worden, om die op nieuws te braauwen, en dan alles met Koper en niet met Loot, over de naaden te voorzien, om des te secuurder te zyn, tot het weeren van alle Leckagie; als mede in 't braauwen buyten de Fortuningen wel te voorzien, en ten dien eynde de Waarloowangen af te nemen, op dat zulks behoorlyk geschieden.

V I I.

En op dat dit alles des te naauwkeuriger en exacter zoude mogen werden nagekomen, gelasten en ordineeren wy by deezen, dat ons telkens werden toegezonden de namen der Persoonen. die soodanige thuysvarende Schepen zullen hebben geëxamineert en gevisiteert; mitsgaders wiens post het geweest is de zelve behoorlyk te doen repareeren, Calfaten, en tot de reys in staat te brengen; op dat wy, in geval van nalatigheyt en wandevoir, als dan over soodanige perzoonen, na bevindinge van zaken, zoude konnen disponneeren, en de zelve voor de schade daar door geleden op op haare reekeninge doen belasten.

Aldus gedaan, geresolveert, en gearresteert, ter Vergaderinge van de Seventiene, binnen Middelburg in Zeeland, den 13[den] *Augusti* 1728.

My present,

A. WESTERVEEN.

L Y S T E

Sergeant - - } - - ieder 10, dus 30
Krankbezoeker - }

270